

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ BASIN AÇIKLAMASI

Elektriğe Tarife Dönemi Beklenmeden “Acil” Zam Yapıldı...

ELEKTRİK ZAMMI EKONOMİK KRİZİN İŞARET FİŞEĞİ OLDU

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) tarafından Resmi Gazete'nin 31 Temmuz 2018 tarihli mükerrer sayısında bugünden (1 Ağustos 2018) itibaren geçerli olan elektrik tarifesi yayımlandı. Yeni tarife konut faturalarına yüzde 9, sanayiye ise yüzde 14 zam olarak yansıtılacak. Elektrik üretiminde kullanılan doğalgaza da yüzde 49,5 oranında zam yapılması önümüzdeki aylarda elektrik faturalarının daha da artacağı göstermektedir.

Yeni tarifeye konut aboneleri için 24,4666 kuruş olan Perakende Tek Zamanlı Enerji Bedeli yüzde 9,2 artışla, 26,7294 kuruşa yükseldi. Tarifenin diğer önemli bir bileşen olan Dağıtım Bedeli ise yüzde 8,5 artışla 12,6585 kuruştan 13,7320 kuruşa çıktı. Enerji Bedeli üzerinden alınan yüzde 5'lik Belediye Tüketim Vergisi, yüzde 2'lik TRT Payı ve yüzde 1'lik Enerji Fonu'nun eklenmesi ve toplam tutara yüzde 18'lik KDV'nin de ilave edilmesiyle 1 kWh'lik enerji tüketiminin faturalara yansıtılması ise 46,12 kuruştan yüzde 8.9 artışla 50,27 kuruşa yükseldi. 4 kişilik bir ailenin asgari yaşam standartları için ihtiyaç duyacağı 230 kWh'lik elektrik enerjisinin faturaya yansıtılması ise 106.1 TL'den 115.6 TL'ye çıkmış oldu. Böylece 4 kişilik bir ailenin en düşük seviyedeki faturasına 9,5 TL zam yapılmış oldu.

KONUT FATURASI 230 kWh'lik Asgari Tüketim (01.08.2018)			
Fatura Bileşenleri	Tüketim (Kwh)	Fiyat TL	Fatura Toplamı TL
Tüketim	230	0,2673	61,5
Dağıtım Bedeli	230	0,13732	31,6
Fon ve Vergiler Harç		0,4046	93,1
Enerji Fonu (%1)			0,6
TRT Payı (%2)			1,2
Bel. Tük.Ver. (%5)			3,1
KDV Öncesi Toplam			98,0
KDV (%18)			17,6
Genel Toplam TL			115,6

Sanayiye Yüzde 14'lük Zam

Sanayi (alçak gerilim) aboneleri için ise 22,9814 kuruş olan Perakende Tek Zamanlı Enerji Bedeli yüzde 15,2 artışla, 26,4733 kuruşa yükselirken, Dağıtım Bedeli ise yüzde 11'lik artışla 9,3336 kuruştan 10,3603 kuruşa yükseltildi. Konutlardan farklı olarak TRT payının alınmadığı, belediye tüketim vergisinin yüzde 1 olarak uygulandığı sanayi abonelerine yüzde 1'lik enerji fonu ve toplam tutar üzerinden hesaplanan KDV'nin de eklenmesiyle fatura tutarı yüzde 14'lük artışla 38,6741 kuruştan, 44,0884 kuruşa yükseldi. İletim sisteminden enerji alan Organize sanayi bölgelerinde bulunan sanayi kuruluşlarının faturaları ise yüzde 15.2 oranında artacak.

Zam için Seçim Sonuçları Beklendi

Elektrikte tarife değişiklikleri 10 yıldır üç aylık dilimler halinde Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının başında geçerli olacak şekilde EPDK tarafından gerçekleştiriliyor. Cumhurbaşkanlığı seçimi öncesinde “elektrik ve doğalgaza zam geleceğine” ilişkin haberleri AKP Hükümeti sözcüleri tarafından yalanlanırken, 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan seçimlerin sonuçları kesinleşmeden 30 Haziran 2018 tarihinde gerçekleştirilen Kurul toplantısında 1 Temmuz 2018 tarihinde beklenen değişiklik yapılmamıştı. Müjde olarak sunulan “elektriğe zam yok” haberlerinin üzerinden 1 ay geçmeden şimdiye kadar hiç yapılmadık şekilde, Ağustos ayında geçerli olmak üzere tarifeler zamlandırılmıştır. Temmuz ayında artırılmayan tarifede 30 gün geçmeden konutlarda yüzde 9, sanayide yüzde 14'leri bulan zam yapılması dikkat çekicidir. Bu boyutta fiyat artışı ihtiyacı 30 gün içinde oluşamayacağına göre, EPDK'nin siyasi bir karar aldığı açıktır.

Normal tarife değişikliği döneminde zam kararı almayan EPDK, özellikle yoğun elektrik tüketen sanayi kuruluşlarının maliyet ve buna bağlı olarak fiyat planlamalarını sağlıklı olarak yapmasına da engel olmuştur. EPDK'nın son kararıyla yarattığı elektrik tarifelerinin her an değişebileceği algısı, yatırım planlamasını etkileyeceğinden ekonomi için büyük bir tehditte dönüşme potansiyeline sahiptir. Sanayinin temel girdisi olan elektrikte maliyet artışlarının tüm ürün ve hizmetlere zam olarak yansması kaçınılmazdır.

Doğalgaz Zammı Elektriğe Yansiyacak

Elektrik tarifesinde yapılan değişiklikle, BOTAŞ'ın 1 Nisan 2018 tarihinde elektrik üretiminde kullanılan doğalgaz fiyatlarına yaptığı yüzde 9,7 zammın yarattığı üretim maliyetlerindeki artış elektrik tüketicilerine yansımış oldu. BOTAŞ'ın bugünden itibaren elektrik üretiminde kullanılan doğalgaza yaptığı yüzde 49,5'lük zammın önümüzdeki aylarda elektrik faturalarına yansması ise çok daha büyük olacaktır. BOTAŞ aldığı yeni kararlar elektrik santrallarına uygulayacağı fiyatı, TL yerine dolara endekslemiştir. Olası kur artışları da üretim maliyetlerine otomatik olarak yansiyacaktır. Ülkemizin dışa bağımlı olarak geliştirilen elektrik üretim yapısı içinde doğalgaz santralleri halen kritik önem taşımaktadır. TEİAŞ verilerine göre 2018'in ilk 6 ayında ülkemizde üretilen elektrik enerjisinin yüzde 28,5'i doğalgaz santrallerinden karşılanmıştır. Üretimin yaklaşık 3'te 1'ini karşılayan doğalgazda maliyetlerinin yüzde 50'ye yakın artması elektrik tarifelerine zam olarak yansımının dışında ekonomik gelişim için tehdit niteliğindedir.

EPDK'nın yanı sıra BOTAŞ'ın da zam kararı almak için seçim sonuçlarının netleşmesinin beklediği anlaşılmaktadır. Seçim döneminde gizlenen AKP iktidarlarının ekonomik başarısızlıkları, seçim sonrası yurttaşlara fahiş zamlar olarak yansımaya başladığı açıktır. İlk olarak enerji maliyetlerinde karşımız çıkan ve enflasyonu tetikleyecek olan bu gelişmeler, ekonomik krizin faturasının yurttaşlara ödetilmeye çalışıldığına işaret etmektedir. Seçim döneminde zam yapılmamasına karar vermek kadar, sonrasında zam yapılmasına karar vermek de siyasi niteliktedir. Mevcut hesaplama yönteminin sürdürülmesi durumunda, önümüzdeki aylarda yurttaşların ödemeyeceği büyüklükte faturaları oluşacaktır. Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) İzmir Şubesi olarak, elektrik tarifelerinin kamu yararını ve toplumsal maliyetleri de hesaba katacak şekilde belirlenmesi çağrısında bulunuyoruz.

**Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Yönetim Kurulu
1 Ağustos 2018**